

Mediácia v manželských veciach

Pojem „mediácia v manželských veciach“ sa vzťahuje na formu mimosúdneho urovnania rodinných sporov (t. j. finančných sporov a sporov týkajúcich sa vlastníckych práv medzi manželmi, podobných sporov vyplývajúcich zo spolužitia alebo vzťahov medzi rodičmi a deťmi a iných rodinných sporov), v ktorých účastníci využijú pomoc, aby spoločne dospeli k navzájom prijateľnému urovnaniu.

I. Inštitúcia mediácie (*διαμεσολάβηση*) bola do gréckeho súdneho systému zavedená **zákonom 3898/2010** o mediácii v občianskych a obchodných veciach (vládny vestník, séria I, č. 211/16 - 10 - 2010), ktorým sa vykonala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008.

Podľa článku 2 zákona 3898/2010 „spory v oblasti súkromného práva možno postúpiť na mediáciu na základe dohody medzi účastníkmi za predpokladu, že o predmete sporu rozhodujú účastníci“, kým v článku 8 tohto zákona sa stanovuje: „1. Účastníci alebo ich zákonní zástupcovia, alebo v prípade právnických osôb ich zástupcovia, sa zúčastňujú mediácie spolu so svojím advokátom. 2. Mediátora určujú účastníci alebo tretia strana, ktorú si zvolia. 3. Postup mediácie stanovuje mediátor so súhlasom účastníkov, ktorí môžu mediáciu kedykoľvek ukončiť. Proces mediácie je dôverný a nevedie sa nijaká zápisnica. V priebehu mediácie môže mediátor komunikovať s jednotlivými účastníkmi a stretávať sa s nimi.“ Po ukončení postupu musí mediátor vypracovať záznam z mediácie (článok 9 zákona 3898/2010), ktorý obsahuje aj dosiahnutú dohodu a ktorý podpíše mediátor, účastníci a ich advokáti. Ak o to požiada aspoň jeden z účastníkov, mediátor musí uložiť záznam aj na podateľni súdu prvého stupňa v danom mieste, čím sa stane vykonateľným.

Mediátor sa odmeňuje hodinovou sadzbou za maximálne 24 hodín, čo zahŕňa aj čas strávený prípravou na mediáciu. Účastníci a mediátor sa môžu dohodnúť aj na inej metóde odmeňovania. Odmenu mediátora hradia účastníci rovnakým dielom, pokiaľ sa nedohodnú inak. Každý účastník znáša náklady na odmenu svojho advokáta. Výška hodinovej mzdy sa stanovuje a preskúma na základe rozhodnutia ministerstva spravodlivosti, transparentnosti a ľudských práv.

(Pozri <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>.)

II. **Článkom 214B(1) Občianskeho súdneho poriadku**, ktorý bol vložený článkom 7 zákona 4055/2012, sa navyše zaviedla inštitúcia *súdnej mediácie* (*δικαστική μεσολάβηση*). Podľa tohto článku sa „spory v oblasti súkromného práva môžu riešiť aj prostredníctvom súdnej mediácie. Súdna mediácia nie je povinná a môže sa uskutočniť pred podaním žaloby alebo v priebehu konania.“ V poslednom pododseku odseku 3 rovnakého článku sa uvádza, že „ktorýkoľvek z účastníkov môže prostredníctvom advokáta konajúceho v jeho mene predložiť písomnú žiadosť o postúpenie veci sudcovi – mediátorovi.“ V tomto článku sa ďalej píše: „4. Súd, ktorý sa vecou zaoberá, môže kedykoľvek v závislosti od danej veci a s ohľadom na všetky okolnosti vyzvať účastníkov, aby na urovanie svojho sporu využili súdnu mediáciu, a ak s tým účastníci súhlasia, zároveň môže odročiť vypočutie veci na krátke obdobie, ktoré nesmie prekročiť šesť mesiacov. 5. Ak účastníci dosiahnu dohodu, vyhotoví sa záznam z mediácie. Záznam podpíše mediátor, účastníci a ich advokáti a originál sa uloží na podateľni súdu prvého stupňa, na ktorom sa vykonala mediácia. ... Po uložení záznamu z mediácie, v ktorom sa preukazuje, že účastníci konania sa zhodli na existencii nároku, na podateľni súdu prvého stupňa predstavuje tento záznam vykonateľný titul v súlade s článkom 904 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.“

Náklady na súdnu mediáciu patria priamo do rozsahu pôsobnosti zákona o poskytovaní právnej pomoci občanom s nízkymi príjmami (zákon 3226/2004).

Dve dôležité ustanovenia sú nový **článok 116A Občianskeho súdneho poriadku** (vložený článkom 1 ods. 2 zákona 4335/2015), v ktorom sa uvádza, že „počas celého súdneho procesu a vo všetkých konaniach súd nabáda ... na voľbu mediácie ako prostriedku mimosúdneho urovnania sporu“, a **článok 214C Občianskeho súdneho poriadku**, v ktorom sa uvádza, že „súd navrhne, aby účastníci využili mediáciu, ak je to vhodné vzhľadom na okolnosti veci. Ak účastníci návrh súdu prijímú, vypočutie veci sa odročí na obdobie troch mesiacov. To isté platí aj vtedy, keď sa účastníci sami rozhodnú využiť mediáciu v priebehu konania.“

V Grécku **neexistujú** právne predpisy, ktoré by konkrétne upravovali mediáciu v manželských veciach, takže sa na ňu uplatňujú uvedené všeobecné pravidlá týkajúce sa mediácie a súdnej mediácie.

Páry s odlišnou štátnou príslušnosťou – žijúce spolu v manželstve alebo nemanželskom partnerstve – tvoria dvoj kultúrne rodiny, pričom v prípade rozvodu alebo rozpadu vzťahu sa okrem bežných problémov spojených s rodinnými spormi (ako sú rodičovské práva a povinnosti, opatrovníctvo dieťaťa, kontakt s dieťaťom, výživné na dieťa, majetkové otázky medzi manželmi) môžu v cezhraničných veciach vyskytnúť aj vážnejšie ťažkosti, napríklad únos dieťaťa. Uvedené pravidlá týkajúce sa mediácie a súdnej mediácie možno ľahko uplatniť aj v týchto veciach, lebo sú v súlade s platnými pravidlami podľa článku 7 ods. 2 písm. c) Haagskeho dohovoru z roku 1980 a článku 55 ods. 2 písm. e) nariadenia (ES) č. 2201/2003 (nariadenie „Brusel IIa“).

Posledná aktualizácia: 18/01/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.